

Druhý Koncert porozumenia s mimoriadnym úspechom

Podporovať kultúrny dialóg a zblížovanie národov patrí k najušľachtilejším poslaniam umenia. V tomto zmysle má u nás výnimočné postavenie Koncert porozumenia, ktorý od minulého roka v juhovýchodnom cípe krajiny na rozhraní troch štátov poriada nezisková organizácia Musa nostra z Veľkých Kapušian.

Vlaňajší prvý ročník možno nazvať ako historický, veď na ňom prvýkrát za sebou zazneli dve kľúčové diela slovenskej a maďarskej hudby 20.storočia, Suchoňov Žalm zeme podkarpatskej a Kodályov Psalmus hungaricus v podaní 200 hudobníkov zo štyroch krajín v dedinke Ruská. Druhý ročník bol vo svojich organizačných rozmeroch skromnejší, ale umelecky nemenej kvalitný. Rovnako v medzinárodný deň hudby, 21.júna 2009 v historicky významnej obci Leles, niekdajšom sídle premonštrátov priniesol konfrontáciu slovenskej a maďarskej zborovej kultúry na pôde interpretačnej i kompozičnej. A rovnako aj tento ročník prebehol pod záštitou Jána Figel'a, člena Európskej komisie, zodpovedného za vzdelávanie, odbornú prípravu, kultúru a mládež, s podporou Ministerstva kultúry SR a s finančným príspevkom Hudobného fondu.

Na druhom Koncerte porozumenia v rímskokatolíckom kostole v Lelesi vystúpili Miešaný zbor Prešovskej univerzity Nostro canto pod taktovkou Tatiany Kanišákovej a Spevácky zbor Zoltána Kodálya z Debrecínu pod vedením Sándora Berkesiho. Na programe stáli výhradne skladby slovenskej a maďarskej hudby 20. a 21.storočia. Jeden z našich najlepších univerzitných zborov sa v spoločnosti ostrieľaných profíkov nedal zahanbiť; zbornajsterka T.Kanišáková opätovne presvedčila o schopnosti neomylnne vycítiť tep a duch diela, koncipovať originálne hudobné stavby so zachovaním ich náladového rázu. V podaní prešovského zboru sme si mohli vypočuť skladby od Ladislava Fodora (Credo), Norberta Bodnára (Fiat lux), Juraja Hatríka (Ad matrem), Györgya Deák-Bárdosa (Eli! Eli!) a s pomocou prizvaných hudobníkov Magnificat od Vladimíra Godára.

Keďže koncert bol prepojený dvojjazyčným konferovaním a niekedy aj recitáciami, nepôsobil na ľudí únavne aj napriek celkovej dĺžke takmer dvoch hodín. V druhej polovici sme sa mohli pokochať v interpretačnom umení profesionálneho zboru Z.Kodálya z Debrecínu. S.Berkesi dokázal, že nie nadarmo patrí k špičke maďarského zborového dirigovania. Hoci ich program bol pomerne náročný aj poslucháčsky, vďaka zdrvivúcej sugestivite a intonačno-výrazovej kvalite, približujúcej sa k dokonalosti zaplnený kostol fascinoval. Zazneli diela od Györgya Orbána (Cor mundum), Miklósa Kocsára (Prosenie na jar, 1957), Lajosa Vassa (Pamäť Sándora Csomu Kőrösiho), Zoltána Gárdonyiho (Boh, útočisko a sila) a od Zoltána Kodálya (Ježiš a kupci; F.Lisztovi).

Prirodzene by bola škoda vynechať šancu pri takej príležitosti na spoločnú produkciu. Program otvorila hymnická pieseň Aká si mi krásna od Suchoňa a uzavrela tichá meditácia Večernej piesne od Kodálya v spoločnej interpretácii oboch zborov; Suchoňa dirigovala Kanišáková, Kodálya Berkesi. S výslovnosťou a deklamáciou cudzích jazykov sa členovia oboch telies veľmi úspešne vyrovnali a sprostredkovali mimoriadny hudobný zážitok. Podstatné však bolo aj ideové poslanstvo, ktoré nám hudobníci a organizátori prezentovali a ktoré našlo silný ohlas v prítomnom auditóriu.